

Børnenes Sundhedshus – tidlig og tværfaglig indsats til børn og forældre

Baggrund

Regeringen vil med sin bebudede sundhedsreform bringe sundheden tættere på danskerne. 21 nye sundhedsfællesskaber skal sikre, at 'det der ikke er svært, skal være nært'. I udgangspunktet mener vi, at det er en god og rigtig ambition: Nærhed er vigtig – særligt for sårbare børn, unge og voksne. Men nære løsninger er ikke nødvendigvis enkle.

Sårbare børnefamiliers udfordringer er som hovedregel ikke lette at løse. Deres problemer er komplekse; sociale forhold påvirker sundhed og trivsel. Det er udfordringer, der kræver, at familierne mødes med en sammenhængende og tværfaglig hjælp i en tillidsfuld relation.

Sundhedsreformen bringer umiddelbart sundhedsvæsenet tættere på borgerne. Men reformen bygger ikke bro mellem sundhedsindsatsen og det sociale område. Reformen mangler derfor et helt afgørende element, hvis vi skal lykkes med at bekæmpe uligheden i sundhed og mistrivsel i de sårbare børnefamilier.

FAKTA

- Børn af forældre, der ikke er i arbejde, har kort uddannelse, er indvandrere eller efterkommere, ammes mindre end børn af forældre med længere uddannelse (Sundhedsprofil for børn og unge i Region Hovedstaden og kommuner 2016/2017, Statens Institut for Sundhed, 2018)
- Hos hvert femte barn i Region Hovedstaden har sundhedsplejersken bemærkninger til mors psykiske tilstand (Sundhedsprofil for børn og unge i Region Hovedstaden og kommuner 2016/2017, Statens Institut for Sundhed, 2018)
- 16 pct. af børnene fra laveste socialklasse er overvægtige eller svært overvægtige mod 9 pct. af børnene fra andre socialklasser (Børneindblik 3/17, Børnerådet)
- 50 pct. af den samlede sygdomsbyrde blandt børn og unge skyldes mentale helbredsproblemer (Forebyggelsespakke Mental Sundhed, Sundhedsstyrelsen 2018)

En bro mellem sundhedsvæsenet og det sociale system

Det danske sundhedssystem er befolket af dygtige og ansvarlige fagprofessionelle, der uddannes med solid forankring i både teori og praksis. I uddannelserne arbejdes der med at skabe viden om og erfaring med samarbejdet mellem fx sygeplejersker og socialrådgivere, mellem jordemødre, ergoterapeuter og sundhedsplejersker. Ambitionen er at styrke samarbejdet på tværs af faggrupperne og at bygge bro fra sektor til sektor – fra silo til silo.

Men det er svært at få det tværprofessionelle samarbejde til at fungere i praksis. Det mærker man som borger både i det sociale system og i sundhedsvæsenet. Sårbare borgere møder læger, der har svært ved at håndtere sociale problemer inden for rammerne af deres praksis. Jobkonsulenten ved ikke, hvordan den

enlige mor på overførselsindkomst skal få hjælp til håndtere sin angst eller sin bekymring for, om hendes barn med ADHD får tilstrækkelig støtte og behandling, hvis hun får et arbejde.

Brobygning mellem sundhedssystemet og socialområdet er nødvendigt, hvis den sociale ulighed i sundhed skal til livs. Bag den dårligere sundhed for udsatte borgere ligger oftest en række sociale problemer af mangeartet karakter.

Derfor er regeringens sundhedsreform en oplagt mulighed for at tænke nye, sammenhængende og virkningsfulde løsninger ind i det nære sundhedsvæsen. Vi er som civile aktører optagede af at bidrage til nytænkning, der kommer sårbare børnefamilier til gode og dermed kan bidrage til at forebygge, at flere og flere børn og unge bliver slået til tælling af psykiske, fysiske og sociale problemer. Her kan det nære sundhedsvæsen spille en afgørende rolle i forhold til helhedsorienterede tidlige indsatser.

Børnenes Sundhedshus

Vi foreslår derfor, at der i tilknytning til det nye, nære sundhedsvæsen etableres en række Børnenes Sundhedshuse, hvor børnefamilier møder det nære sundhedsvæsen. Et tilbud, hvor sundhed og trivsel er i fokus som et samlet hele – og ikke to adskilte verdener. Børnenes Sundhedshus bygger bro fra sundhedssystemet til det sociale system og de frivillige og professionelle tilbud i civilsamfundet. Husene skal udbredes lokalt – ligesom de almindelige sundhedshuse, men organiseres i regi af sundhedsfællesskaberne, så man sikrer et ensartet serviceniveau inden for rammen af sundhedsfællesskaberne.

Børnenes Sundhedshus skal være det sted, hvor den gravide og hendes partner med spædbørn og større børn og unge kan komme og få alt fra jordemoderundersøgelser, lægekonsultation, mødregrupper, møde børne- og ungepsykiatrien og repræsentanter fra civilsamfundet. I Børnenes Sundhedshus kan børn og forældre få tidlig, bredspektret hjælp til familiens sociale problemer. Fx vil en ung mor, der kommer til Børnenes Sundhedshus for at tale med sundhedsplejersken, få rådgivning om start af uddannelse efter barsel, eller hun kan få hjælp til at søge om boligstøtte. Familier, der er ramt af sygdom eller død i nærmeste familie vil kunne få rådgivning og psykologisk behandling. Er du ung, kan du møde op og få en samtale med en frivillig eller en professionel omkring de problemer, du møder i hverdagen eller måske få rådgivning i forhold til prævention og seksuel sundhed.

Børnenes Sundhedshus har derfor en bredt sammensat gruppe af fagprofessionelle og frivillige, der kan hjælpe børn og forældre på tværs af de udfordringer, der er årsagen til, at de henvender sig. Her møder man ikke kun sundhedspersonalet i hvide kitler. Man møder fagprofessionelle, der arbejder tæt sammen på tværs af systemerne og med udgangspunkt i de komplekse problemstillinger, børnefamilierne slås med.

En vigtig rolle til civilsamfundets frivillige kræfter

Samtidig er Børnenes Sundhedshus der, hvor familien møder civilsamfundet. I Børnenes Sundhedshus trækkes de gode kompetencer fra lokalforeningernes frivillige, og inviterer børn og forældre ind i vigtige fællesskaber, de ofte står foruden. Med involveringen af civilsamfundet tilbydes familierne et netværk, der modvirker social isolation, ensomhed og mangel på støtte i hverdagen.

Civilsamfundet er en massiv spiller i produktionen af velfærd. Det er her, alle danskere uanset baggrund indgår i fællesskaber, der løfter vores sociale kapital. For sårbare familier er det særligt nødvendigt at møde

et civilsamfund, der kan understøtte netværk, trivsel og deltagelse i samfundslivet. Derfor skal civilsamfundet også være del af sundhedsfællesskaberne, så borgerne møder patientforeninger, tilbuddet om motion og idræt eller de varme hjerter og lyttende ører, der gør, at man føler sig mødt, set og taget seriøst og hjulpet lige der, hvor man står.

